

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΗΛΕΙΑΚΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ 1950-2010

Επιμέλεια:

Κώστας Κρεμμύδας – Ξένη Σκαρτσή

Ταξιδευτής

Στο Λάμπρο και την Ξένη Σκαρτσή
που μεγάλωσαν στο Επιτάλιο και πέθαναν στην Πάτρα

ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ, στο πλαίσιο της έκδοσης των τοπικών ανθολογιών ποίησης που επιχειρούν την καταγραφή της ποιητικής παραγωγής της χώρας και ξεκίνησαν με την Ανθολογία της σύγχρονης Αχαϊκής ποίησης το 2005, αποφάσισε την έκδοση μιας ανθολογίας της σύγχρονης ποίησης της Ηλείας, από το συμβατικό όριο του 1950 ως τις μέρες μας.

Η σημασία των τοπικών ανθολογιών έγκειται στην προσπάθειά τους να παρουσιάσουν, πέρα από τους καταξιωμένους δημιουργούς που γεννήθηκαν ή δραστηριοποιήθηκαν στην περιφέρεια, και μια πλειάδα ανθρών που δεν έχουν εύκολα πρόσβαση στο ευρύ κοινό. Σε ένα δεύτερο στάδιο, να επιτρέψουν τη διερεύνηση της ύπαρξης ή μη κοινών στοιχείων στο έργο δημιουργών που τους συνδέει ο κοινός τόπος καταγωγής ή διαβίωσης στη σύγχρονη εποχή, με όποια σημασία έχει αυτό για την πορεία της ποίησης στη χώρα μας.

Πρωταγωνιστικό ρόλο στη λογοτεχνική ζωή της Ηλείας στο άμεσο σχετικά παρελθόν διαδραμάτισαν κοινές προσπάθειες γύρω από τις οποίες συσπειρώθηκαν νέοι κυρίως ποιητές, το σωματείο «Πυργιώτικος Παρνασσός» και το επίσημο όργανό του, το περιοδικό *Οδυσσέας* στη διάρκεια της ιταλογερμανικής Κατοχής στον Πύργο, στη συντακτική ομάδα του οποίου συμμετείχαν, εκτός από τον παλαίμαχο Τάκη Δόξα, γνωστά αργότερα ονόματα όπως ο Γιώργης Παυλόπουλος, ο Μένης Καλαντζόπουλος, ο Γιώργος Παναγουλόπουλος και άλλοι, και στις δεκαετίες 1970 και 1980 τα περιοδικά *Διάλογος* και *Εκ Παραδρομής* στα Λεχαινά και τα λογοτεχνικά σωματεία «Αντρέας Καρκαβίτσας» και «Φράγμα», στα Λεχαινά επίσης, όλα με σημαντική δραστηριότητα στο χώρο τους.

Στο διάστημα που καλύπτει αυτή η Ανθολογία οι περισσότεροι από τους Ηλείους ποιητές, όπως πολλοί ομότεχνοί τους, ανδρώθηκαν ή ζουν στην Αθήνα ή σπανιότερα σε άλλες πόλεις, ή στο εξωτερικό, με μεγαλύτε-

ρη ή μικρότερη σχέση με τη γενέτειρα και τον τόπο καταγωγής τους. Κάποιοι απ' αυτούς, λίγοι αριθμητικά, πρωτοπαρουσιάστηκαν στα γράμματα αρκετά πριν από το 1950, όπως ο Τάκης Δόξας που αναφέραμε ήδη και ο περισσότερο γνωστός για τις μελέτες του στο Σικελιανό και γενικότερα στη νεοελληνική ποίηση Θεόδωρος Ξύδης. Η πρώτη μεταπολεμική γενιά εκπροσωπείται, εκτός των άλλων, από τον Τάκη Σινόπουλο, που το έργο του έχει επηρεάσει αρκετά τους μεταγενέστερους κυρίως συμπατριώτες ομοτέχνους του.

Στην *Ανθολογία Ηλειακής ποίησης 1950-2010* συμμετέχουν ποιητές που γεννήθηκαν, ή έχουν τόπο καταγωγής την Ηλεία, βίωμα που αντικατοπτρίζεται συχνά στην ποίησή τους, και δραστηριοποιούνται ποιητικά το παραπάνω διάστημα.

Η συγκέντρωση του υλικού, πέρα από τους γνωστούς εκπροσώπους της περιοχής, που είναι αρκετοί στο σύνολο των ανθολογούμενων ποιητών, ξεκίνησε με τη διερεύνηση υπάρχουσών τοπικών Ανθολογιών της Ηλείας: της *Ανθολογίας Ηλείων Λογοτεχνών, Α΄, Ποίηση-Πεζογραφία*, επιμέλεια Γιώργος Γώτης, Διονύσης Κράγκαρης, Αντρέας Φουσκαρίνης, έκδοση Μορφωτικής Ένωσης Λογοτεχνών «Ο Αντρέας Καρκαβίτσας», Λεχαϊνά 1981, και της *Λογοτεχνίας της Ηλείας*, επιμέλεια Κώστας Μιχ. Σταμάτης, Αθήνα 1998, και της *Ανθολογίας Σύγχρονοι Πελοποννήσιοι ποιητές*, επιμέλεια Δημήτρης Αλεξίου, εκδ. Μπαρμπουνάκης, Αθήνα 1987. Ακόμα με τη δημοσίευση πρόσκλησης στον τοπικό και τον Αθηναϊκό Τύπο για την αποστολή ποιημάτων, δημοσιευμένων ή ανέκδοτων, από δημιουργούς που είχαν εκδώσει ή όχι συλλογή, οι τελευταίοι με πολύ μικρή αντιπροσώπευση στο σώμα της Ανθολογίας. Τέλος, με σχετική πρόσκληση μέσω της ιστοσελίδας του Συμποσίου Ποίησης και τη διοργάνωση ειδικής συνεδρίας στο 29ο Συμπόσιο Ποίησης για τη σύγχρονη ποίηση στην Ηλεία.

Σημαντική βοήθεια στον εντοπισμό του υλικού μάς προσέφεραν Ηλείοι ποιητές και λογοτέχνες: ο Ηλίας Γκρής, ο Δημήτρης Κανελλόπουλος, ο Στάθης Κουτσούνης, ο Ανδρέας Φουσκαρίνης, ο Γιώργος Γώτης, ο Ανδρέας Καπογιάννης και ο Λεωνίδας Μαργαρίτης, και ο Πατρινός ποιητής Γιώργος Τσιρώνης, οι οποίοι μας βοήθησαν και στη σύνταξη των εργοβιογραφικών σημειωμάτων των ποιητών. Για τα τελευταία χρησιμοποιήθηκαν στοι-

χεία και από τις υπάρχουσες ανθολογίες της Ηλείας, αλλά και από την επικοινωνία με τους ίδιους τους ανθολογούμενους ποιητές. Τέλος στοιχεία από το *Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας 2007* των εκδόσεων Πατάκη.

Κατά την ανθολόγηση έγινε αναγκαστικά επιλογή από το υλικό που συγκεντρώθηκε, ελπίζουμε όχι με όρους απαγορευτικούς για την αντιπροσωπευτικότητά της, και καταβλήθηκε προσπάθεια να περιληφθούν χαρακτηριστικά δείγματα του έργου των ανθολογούμενων δημιουργών. Ελπίζουμε ακόμα οι όποιες, αναπόφευκτες παραλείψεις να είναι όσο το δυνατόν λιγότερες, και η παρούσα ανθολόγηση να βοηθήσει στην τόνωση του ενδιαφέροντος για τη λογοτεχνική παραγωγή μιας σημαντικής περιφέρειας της Ελλάδας, όπως είναι η Ηλεία.

Ευχαριστούμε τον Κώστα Παπαδόπουλο και τις εκδόσεις «Ταξιδευτής» που ανέλαβαν την έκδοση και την κυκλοφορία και αυτής της Ανθολογίας, όπως και της Ανθολογίας *Κρητικής Ποίησης 1950-2007* και της *Ανθολογίας Κυπρίων Ποιητών 1950-2008* που προηγήθηκαν, σε μια τόσο δύσκολη εποχή για την ποίηση.

Ευχαριστούμε τέλος τη Φωτεινή Παπαρήγα και τη Βιβή Τουρόγιαννη για τη βοήθειά τους στην προετοιμασία της έκδοσης αυτού του τόμου.

Κώστας Κρεμμύδας – Ξένη Σκαρτσή

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
Έφη Αιλιανού-Κυριλοπούλου	15
Χρύσα Αλεξοπούλου	19
Βαγγέλης Αποστολόπουλος	22
Ιωσήφ Αργυρίου	25
Γιάννης Βούλτος	28
Τάσος Γαλάτης	31
Λευτέρης Κ. Γερόσταθος	40
Ηλίας Γκρής	42
Γιώργος Γώτης	48
Τάκης Δόξας	53
Κώστας Επιταλιώτης	57
Κωνσταντίνος Δ. Ηλιόπουλος	60
Σταύρος Σ. Θανόπουλος	62
Μένης Καλαντζόπουλος	64
Δημήτρης Κανελλόπουλος	69
Νίκος Καχτίσης	74
Νίνα Κοκκαλίδου-Ναχμία	81
Τάκης Κοντοπανάγος	83
Θεώνη Κοτίνη	84
Στάθης Κουτσούνης	89
Διονύσης Κράγκαρης	95
Χρήστος Λάσκαρης	99

Λεωνίδας Γ. Μαργαρίτης	108
Χάρης Μεγαλυνός	112
Δημήτρης Μορτόγιας	116
Θεόδωρος Μπασιάκος	119
Διονυσία Ντάλιου	125
Χρήστος Ντάντος	128
Γιώργος Ξένος	132
Θεόδωρος Ξύδης	135
Κώστας Οικονόμου	139
Τάκης Ολύμπιος	143
Αλέξανδρος Παναγούλης	144
Γιώργος Παναγουλόπουλος	148
Νίκος Παπαδημητρίου	154
Γιάννης Παπαναστασόπουλος	156
Μιχάλης Παπανικολάου	160
Γιώργης Παυλόπουλος	164
Σάκης Ρετσινάς	173
Παναγιώτης Α. Σινόπουλος	176
Παύλος Γ. Σινόπουλος	178
Τάκης Σινόπουλος	181
Σωκράτης Λ. Σκαρτσής	193
Κώστας Σμυρνής	203
Θέμης Τζίφας	206
Θανάσης Τσίρος	208
Ανδρέας Φουσκαρίνης	212
Νίκος Φωτόπουλος	216
ΕΡΓΟΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ	225